

03.11.15

KERTOMUS KANSAINVÄLISESTÄ ADOPTIOPALVELUSTA VUONNA 2015

Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunta on yksi kolmesta Suomessa toimivista kansainvälisen adoptiopalvelun antajista. Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan adoptiopalvelun kohdemaat ovat Etelä-Afrikka, Bulgaria, Thaimaa ja Viro. Muut Suomessa toimivat palvelunantajat ovat Pelastakaa Lapset ry ja Interpedia ry. Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimilupa on voimassa 31.12.2015 saakka.

Toiminnan historia

Helsingin adoptiopalvelu täyttää 30 vuotta tänä vuonna. 30-vuotisjuhlia juhlittiin 17.4. yhteistyökumppaneiden kanssa.

Helsingin kaupungin sosiaalilautakunta sai 25.11.1985 sosiaalihallitukselta luvan toimia palvelunantajana kansainvälisissä adoptioissa. Ensimmäiset yhteistyökumppanit olivat kolumbialainen perheasiaininstituutti Instituto Columbiano de Bienestar Familiar (ICBF, hyväksytty 19.4.1989), kolumbialainen yksityinen lastenkoti Casa de Maria y el Niño (hyväksytty 10.4.1987) ja Moskovan kansansivistyksen kaupunkikomitea (hyväksytty 5.4.1990).

Viisi ensimmäistä työvuotta kuluivat osittain toiminnan käynnistämiseen ja aluksi palvelu oli tarkoitettu ainoastaan helsinkiläisille adoptiohakijoille. Helsingin kaupunki rahoitti palvelunannon kustannuksia, mm. henkilöstön osalta. Adoptiohakijat maksoivat itse heidän prosessistaan aiheutuneet suoranaiset kustannukset kuten käänös-, laillistus- ja matkakulut.

Ajankohtainen tilanne

Tänä päivänä adoptiopalvelu on avoinna kaikille Suomessa asuville adoptiohakijoille – niin pariskunnille kuin yksinhakijoille, eikä Helsingin kaupunki enää tue palvelua rahallisesti.

Adoptiopalvelun rahoitus

Palvelunanto on maksullista ja palvelunannon kustannukset rahoitetaan asiakkaiden maksamalla palvelumaksuilla. Rekisteröitymismaksu on kokonaisuudessaan 4300 euroa. Palvelumaksu maksetaan neljässä osassa. Palvelumaksun ensimmäinen erä (2500 euroa) tulee maksettavaksi heti rekisteröitymisen jälkeen ja loput prosessin edetessä. Sen lisäksi hakijat maksavat prosessistaan aiheutuneet suoranaiset kulut itse.

Rekisteröitymismaksun suuruus on arvioitu sillä olettamuksella, että uusia asiakkaita rekisteröityy palvelunantoon vuoden aikana 25 ja lapsia saapuu 25. Lisäksi adoption jatkoluvan hakemisesta peritään 300 euroa hakukerralta. Palvelunannon kustannuksia ovat henkilöstökulut kahden työntekijän osalta (adoptiokoordinaattori ja toimistos sihteeri), toimistokulut (puhelin, yms.), toiminnan kulut (kuten lupahakemukset, yms.), matkakustannukset sekä vuokra. Henkilöstökulut ovat noin 91 000 euroa, matkakulut noin 10 000 euroa ja muut kulut noin 9 500 euroa. Kulut yhteensä noin 110 500 euroa.

Käyntiosoite
Vironkatu 2
00170 Helsinki

Postiosoite
Helsingin sosiaali- ja terveystoimi
Perheoikeudelliset asiat
PL 8620
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Puhelin
(09) 310 4011/vaihe
Faksi
(09) 310 43065

03.11.15

Yhteistyökontaktit ja niiden tilanteet

Jokaiselle kontaktille haetaan erikseen toimilupa adoptiolautakunnalta ja maakohtaiset luvat ovat voimassa viisi vuotta.

Helsingin kaupungin adoptiopalvelun yhteistyökontaktit ulkomailla ovat:

- **Johannesburg Child Welfare Society, Etelä-Afrikka**

Etelä-Afrikan kontakti Johannesburg Child Welfare Society (JCWS) on ollut Helsingin kaupungin adoptiopalvelun suosituin kontakti useamman vuoden ajan. Yhteistyö aloitettiin vuonna 2001. Ensimmäinen toimilupa myönnettiin marraskuussa 2000. Helsingin kaupunki oli ensimmäinen suomalainen palvelunantaja, joka aloitti yhteistyön Etelä-Afrikan kanssa.

Maassa on 18 pariskunnan ja neljän yksinhakijan hakemusta. Suurin osa hakijoista toivoo alle 3-vuotiasta lasta, jolla voi olla pieniä erityistarpeita.

Tilanne on ruuhkautunut ja arvio on, että hakijat odottavat noin kaksi vuotta adoptioluvan saamisen jälkeen ennen kuin pääsisivät lähettämään hakemuksiaan JCWS:lle. Adoptiopalvelussa on 22 pariskuntaa ja 7 yksinhakijaa, joilla on adoptiolupa ja jotka ovat valinneet kontaktikseen JCWS:n. Hakemuksen lähettämisen jälkeen odotusaika on ollut vuonna 2015 noin 1 v 5 kk. Odotusaikaa ei voi tarkemmin etukäteen arvioida.

Vuonna 2014 Helsingin kaupungin palvelunannon kautta on tullut suomalaisiin perheisiin 17 lasta. Vuonna 2015 lokakuun loppuun mennessä lapsia oli saapunut kuusi.

- **Happy Child Association, Bulgaria**

Bulgaria on Helsingin kaupungin adoptiopalvelun uusin ja toiseksi suosituin kontakti. Adoptiolautakunta hyväksyi toimilupahakemuksen yhteistyön aloittamiseksi maaliskuussa 2013. Ensimmäiset hakemukset lähetettiin joulukuussa 2013. Syyskuussa 2015 Bulgarian oikeusministeriö on hyväksynyt 18 Helsingin kaupungin lähettämää adoptiohakemusta odotuslistalleen. Näistä 8 on pariskuntia ja 10 yksinhakijaa. Arvioitu odotusaika lapsiesitykseen on noin 4 vuotta. Ensimmäinen lapsi saapui Suomeen heinäkuussa 2015. Uusia lapsitietoja ei ole vireillä.

- **Thai Red Cross Children's Home ja Department of Children and Youth, Thaimaa**

Helsingin kaupunki solmi yhteistyökontaktin vuonna 1991 Thaimaan Department of Social Development and Welfare'n (sittemin Department of Children and Youth - DCY) kanssa. DCY:llä on kahdeksan lastenkotia ympäri Thaimaata alaisuudessaan. Thai Red Cross Children's Home'in (TRCCH) yhteistyökontakti solmittiin 2001. TRCCH on yksityinen lastenkoti Bangkokin keskustassa. TRCCH:n kautta lapsia on saapunut vuonna 2015 kolme lokakuun loppuun mennessä ja yksi lapsi on nimetty ja hakijat valmistelevat hakumatkalle lähtöä. Hakijoita on odottamassa kolme. DCY:llä hakijapariskuntia odottamassa lapsitietoja on yksi ja kontaktin on valinnut yksi pariskunta.

Adoptiokoordinaattori oli 15.7.–22.7.2015 Thaimaan virkamatkalla. Matkaan kuului osallis-

03.11.15

tuminen Department of Children and Youth (DCY) tapaaminen ja TRCCH:n perheille järjestämään Motherland Visit ryhmäjuurimatkaan osallistuminen.

- **Eesti Sotsiaaliministerium, Viro**

Yhteistyö Viron Sosiaaliministeriön kanssa aloitettiin vuonna 1993. Viron Sosiaaliministeriö haluaa ylläpitää yhteistyötämme, vaikkei tarvetta kansainväliselle adoptiolle tällä hetkellä enää ole. Sukulaisadoptiot tai muut erityistapaukset sekä jälkipalvelu hoidetaan Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan adoptiopalvelun kautta. Yhtään lasta ei ole sijoitettu vuonna 2015.

Johtava sosiaalityöntekijä ja adoptiokoordinaattori kävivät Virossa virkamatkalla 22.4. keskustelemassa sosiaaliministeriön Ly Ruusin kanssa.

Kolumbian toimilupa

Kolumbian kontaktille ICBF:lle ei haettu jatkoa vuonna 2015, kun toimilupa umpeutui 15.5.2015, sillä odotusajat ovat hyvin pitkät, eivätkä hakijat ole olleet kiinnostuneita kontaktista useaan vuoteen.

Kenian toimilupa

Kenian toimiluvalla ei haettu jatkoa sen umpeuduttua 8.6.2015, sillä Kenian hallitus on kieltänyt kansainväliset adoptiot marraskuusta 2014 lähtien.

Adoptioprosessin seuranta ja jälkipalvelu

Jokaisen ulkomailta adoptoidun lapsen sijoituksen onnistumista seurataan. Seurantareportit toimitetaan adoptiopalvelunantajalle, joka vastaa raporttien käännettämisestä ja lähettämisestä ulkomaille. Jokaiseen raporttiin liitetään valokuvia. Seurannan pituudesta ja raporttien tiheydestä päätetään aina kontaktimaissa. Seuranta vaihtelee eri maiden välillä puolesta vuodesta viiteen vuoteen.

Adoptiokoordinaattori antaa jälkipalvelua adoptiolapselle, hänen huoltajilleen tai adoptoidun jälkeläisille. Tällöin asianomaista autetaan saamaan tietoja siitä valtiosta, josta lapsi on saapunut tai asianomainen voi toivoa keskustelua taustoistaan asiaa tuntevan henkilön kanssa. Vaihtoehtoisesti adoptiokoordinaattori sopii vierailuista lastenkotiin tai sijaisperheeseen yhdessä kohdemaan viranomaisien kanssa. Tällä hetkellä pyynnöt sopia vierailusta lastenkotiin ovat yleisimpiä. Jälkipalvelupyynnöjä tulee noin 1-2 kuukaudessa. Jälkipalvelupyynnöjä voi tulla kymmenien vuosien jälkeenkin adoptiosta ja niitä voi tuolla myös kohdemaista biologisilta vanhemmilta.

Adoptiolautakunta

Helsingin kaupungin adoptiopalvelu on mukana adoptiolautakunnan toiminnassa siten, että adoptiopalvelun edustaja osallistuu adoptiolautakunnan täysistuntoon.

Adoptiolautakunnan kansainvälinen jaosto valvoo adoptiopalvelunannon toimintaa. Näihin adoptiolautakunnan järjestämiin valvontakokouksiin ollaan osallistuttu säännöllisesti vuoden aikana.

03.11.15

Adoptiolautakunnan järjestämään adoptiokoulutukseen osallistuttiin 29.1.

2015 toiminta

Helsingin kaupungin adoptiopalvelu on aktiivinen osallistuja Suomen adoptiokentässä. Yhteistyötä tehdään niin muiden palvelunantajien (Pelastakaa Lapset ry, Interpedia ry) kuin muiden toimijoiden kanssa (mm. Adoptioperheet ry ja Yhteiset Lapsemmme ry). Yhteistyömuotoja ovat mm. seminaarien järjestäminen, erilaiset hankkeet ja pienemmät projektit.

Palvelunantajat kokoontuvat vuosittain noin kolme - neljä kertaa vaihtamaan kuulumisia ja suunnittelemaan yhteistyötä. Lisäksi adoptioverkosto, johon kuuluu mm. palvelunantajat; muita järjestöjä, joiden työ koskettaa adoptiokenttää; sekä yksityisiä toimijoita, kokoontuu noin kaksi kertaa vuodessa.

Helsingin kaupungin adoptiopalvelu on yhdessä muiden palvelunantajien kanssa ollut mukana suunnittelemassa seminaaria adoptiovanhemmille ja nuorille jälkipalvelusta. Seminaari järjestettiin 9.10.2015. Jälkipalvelun tarve on kasvamassa ja yhteisseminaarin tarkoitus on jakaa tietoa perheille ja nuorille siitä, mitä mahdollisuuksia heillä on selvittää omia juuriaan tai mitä ottaa huomioon juurimatkaa suunnitellessa. Yhteistyössä viime vuonna järjestetty Sosiaalinen media ja adoptio -seminaari osoitti, että tarvetta tällaiselle toiminnalle on.

Helsingin kaupungin adoptiopalvelu on yhdessä muiden Suomen adoption kanssa työskentelevien tahojen kanssa ollut mukana Kansallisen adoptio-ohjelman taustatyöskentelyssä tuomassa keskusteluun adoptio-osaamistaan. Adoption kanssa työskentelevät tahot peräänkuuluttivat suunnitelmallista adoptiotoimintaa Suomeen, ja siksi käynnistettiin Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen kanssa verkostotyöskentely, jonka tuloksena syntyi eduskuntavaaleihin 2015 mennessä julkaistu keskustelunavaus, jolla ehdotettiin kansallisen adoptio-ohjelman laatimista Suomeen. Lisätietoja:

<http://www.adoptioperheet.fi/kansallinen-adoptio-ohjelma>

Adoptiopalvelun adoptiokoordinaattori Suvi Korenius ja perhetyön sosiaaliohjaaja Laura Uusitalo järjestivät varhaiskasvatusviraston kiertäville erityislastentarhanopettajille ja suomi 2. kielenä opettajille "Adoptiolapsi päivähoidossa" koulutuksen 26.2.

Kohdemaainfo järjestettiin 8.5. ja Thai-info 31.8.

Adoptiokoordinaattori osallistui Native Land Visit tapaamisen järjestämiseen matkalle osallistuville perheille. Tapaaminen oli 12.6. Tiukula talossa.

Adoptiotyöryhmän kehittämispäivä järjestettiin 27.5. ja toimiston tyhy-päivä 17.9.

Adoptiotyöryhmässä oli sosiaalityön harjoittelija 13.4.–27.5.

Adoptiotyöryhmällä on ollut säännöllistä työnohjausta vuoden aikana.

Nordic Adoption Council (NAC)

Adoptio-osaamisen ylläpitämisen kannalta kansainvälinen yhteistyö muiden adoptiojärjestöjen kanssa on erittäin tärkeää. NAC on pohjoismaisten adoptiojärjestöjen yhdistys, johon Helsingin kaupunki on kuulunut vuoden 2008 lopusta lähtien. Jäsenenä on lähinnä palve-

03.11.15

lunantajia, mutta myös kaksi adoptioperheyhdistystä (Suomesta Adoptioperheet ry). NAC:in tavoitteena on jakaa tietoa adoptiosta pohjoismaiden kesken ja herättää avointa keskustelua.

NAC:in hallituksessa on kaikista pohjoismaista yksi jäsen. Adoptiokoordinaattori Suvi Korenius oli NAC:in hallituksen suomalainen jäsen kaudella 2013–2015 ja kausi loppui syyskuussa 2015. Korenius osallistui hallituksen kokoukseen Kööpenhaminassa 24.–25.1. ja puhelinkokoukseen 13.4. Korenius osallistui NAC:in kokoukseen ja avoimeen seminaariin Oslolla syyskuussa 2015. <http://www.nordicadoption.org>

TILASTOJA

2015 (1.1.–30.10.)

Kaikki aktiiviset asiakkaat (pariskunnat ja yksinhakijat) kontaktimaittain:

Etelä-Afrikka - 48

Bulgaria - 22

Thaimaa – 5

Yhteensä: 75

Saapuneet lapset (1.1.–30.10.)

Etelä-Afrikka – 6

Bulgaria – 1

Thaimaa – 3

Kenia – 1

Yhteensä: 11